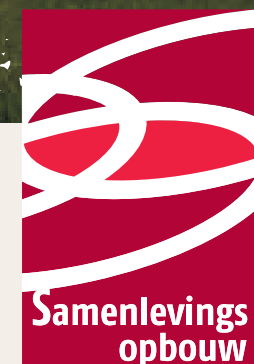

VERSLAG

WANNEER | ZATERDAG 8 SEPTEMBER 2012 | 9U00-13U00
LOCATIE | CC 'T GROENENDAL | BRANDEGEMS HAM 5 | 9820 MERELBEKE

*Provinciale
bijeenkomst voor
bewoners en bestuurders*

Oost-Vlaanderen

INLEIDING

Op zaterdag 8 september 2012 kwamen verschillende bewonersgroepen en vertegenwoordigers van lokale besturen, de provincie en regionale organisaties uit Oost-Vlaams landelijk gebied samen tijdens een provinciale bewonersbijeenkomst. Na een onthaal met koffie en koeken kregen de deelnemers een aantal inleidende presentaties van twee gastsprekers, dhr. Wim van Tatenhove, voorzitter van de Zeeuwse Vereniging voor Kleine Kernen (*verder ZVKK genoemd*), en dhr. Geert Marrin, beleidswoordvoerder van de sector Samenlevingsopbouw. Tijdens die inleidende presentaties en de daaropvolgende workshops werden drie thema's behandeld:

1/ **“Leren van de Zeeuwse Vereniging voor Kleine Kernen”**: In 2002 namen een aantal vertegenwoordigers van dorpsraden in Zeeland het initiatief om een overkoepelende vereniging op provinciaal niveau op te starten. Via de Vereniging wilden ze ondersteuning bieden aan wijk- en dorpsraden en een spreekbuisfunctie vervullen namens de Zeeuwse bewonersorganisaties. Ondertussen bestaat de ZVKK al meer dan 10 jaar en deelde ze graag haar ervaringen met ons.

2/ **“Werken met wijk- en dorpsbudgetten”**: Het gebeurt heel vaak dat bewonersgroepen bruisen van ideeën, maar financieel afhankelijk zijn van inkomsten uit allerlei activiteiten. Dorps- en wijkbudgetten kunnen lokale bewonersgroepen in staat stellen om zelf het heft in handen te nemen wat de woon- en leefomgeving betreft.

3/ **“Verkiezingen 14 oktober 2012: wat ná de stembuslag”**: De gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 zijn bijna een feit. Heel wat bewonersgroepen zagen – en zien – deze gebeurtenis als een kans om een aantal belangrijke thema's voor hun dorp of wijk onder de aandacht te brengen en door de politieke partijen te laten opnemen in hun verkiezingscampagne. Ze organiseerden hiertoe politieke debatten, stelden een memorandum op, enz. 14 oktober betekent echter niet het einde van dit proces, integendeel, bewonersgroepen gaan dan in gesprek met de nieuwe bestuursploegen en proberen voor hun dorp of wijk het onderste uit de kan te halen. In deze workshop werden tips en ervaringen uitgewisseld over het onderhandelen met een lokaal bestuur.

Na afloop van de workshops werden de “Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen”, het memorandum dat werd opgesteld naar aanleiding van de verkiezingen in oktober en de website voorgesteld aan de aanwezigen.

VERSLAG

Workshop “Leren van de ZVKK” en “Werken met wijk- en dorpsbudgetten”

Tijdens deze workshop beantwoordde dhr. van Tatenhove vragen van deelnemers over de werking van de ZVKK, de Zeeuwse dorpsraden en de financiering van die dorpsraden.

Volgende elementen kwamen aan bod:

➤ **Werking van de Zeeuwse dorpsraden**

- De werking van de Zeeuwse dorpsraden lijkt heel sterk op die van de Oost-Vlaamse groepen.
- De Zeeuwse dorpsraden proberen zich zo ver mogelijk van de politiek te houden. Gemeenteraadsleden mogen bijvoorbeeld geen deel uitmaken van de dorpsraden.
- Het is belangrijk om de “juiste” mensen te vinden: vertegenwoordigers van alle verenigingen, scholen, enz.
- Voorzitter, secretaris en penningmeester worden verkozen door de inwoners van het dorp. De verkiezing wordt op de agenda van de dorpsraad geplaatst, geïnteresseerden stellen zich kandidaat en de dorpsbewoners brengen hun stem uit.

➤ **Communicatie tussen dorpsraad en lokaal bestuur**

- In Zeeland wordt er gewerkt met “kernwethouders”: wethouders die als contactpersoon fungeren voor een bepaald aantal dorpsraden, de vergaderingen bijwonen, enz. Opgelet: een wethouder kan nooit kernwethouder zijn in zijn/haar eigen dorp!
- Een leuk voorbeeld van hoe het contact tussen een lokaal bestuur en een bewonersgroep kan verlopen: de “dorpsschouw”. Het college van wethouders komt langs in het dorp en maakt samen met de inwoners een wandeling door het dorp om te zien wat er leeft, wat de positieve en negatieve punten zijn die de inwoners bezighouden. Nadien wordt een open bewonersbijeenkomst georganiseerd waarop verder wordt gepraat over de bevindingen en de plannen.
- In Zeeland is er veel meer rechtstreeks contact met de wethouders dan in Oost-Vlaanderen. Zo worden bijvoorbeeld uitnodigingen voor vergaderingen naar alle politieke fracties verstuurd.

➤ **Communicatie tussen dorpsraad en dorpsbevolking**

- Een grote betrokkenheid van de bevolking is essentieel!
- Het is belangrijk om na te denken over de periode wanneer je met de dorpsraad naar buiten treedt (tijdens de zomervakantie en de wintermaanden zal je vermoedelijk minder inwoners kunnen bereiken dan tijdens andere perioden van het jaar).

➤ **Financiering van de Zeeuwse dorpsraden**

- Heel wat Zeeuwse dorpsraden worden gefinancierd door de gemeente op basis van het aantal inwoners dat in het dorp woont (een vast bedrag per inwoner).

Meer info over de ZVKK vind je ook terug op <http://www.zvkk.nl/>.

Bijlage:

- presentatie “Zeeuwse Vereniging voor Kleine Kernen”

Workshop “Verkiezingen 14 oktober 2012: wat na de stembuslag?”

Tijdens deze workshop wijdde Geert Marrin ons in in de wereld van de lokale politiek.

Om politici te kunnen verleiden moet je hen eerst kennen: hoe denken politici? Hoe werkt het systeem? Welke rollen worden er gespeeld?

Enkele vaststellingen:

- Politiek is de kunst van het haalbare, er zijn beperkingen verbonden aan de politiek. Indien je te hoge verwachtingen hebt loopt je tegen de muur.
- Het geloof in participatie verschilt sterk tussen de partijen. Zelfs binnen de partijen heb je voor- en tegenstanders. Je kan altijd mensen overtuigen van het nut van participatie. Dit heeft uiteraard tijd nodig. Het is belangrijk om met iedereen in gesprek te gaan en te onderhandelen.
- Het vertrouwen in de politiek is bijzonder laag. Waar lokale mandatarissen vroeger de notabelen van het dorp waren, zijn de huidige politici dit allerm minst. De sociale status van politici staat onder druk. Het zijn dan ook niet automatisch de beste krachten die zich geroepen voelen om een rol op te nemen in het politieke speelveld. Hierdoor daalt het niveau van de politici waardoor het vertrouwen achteruit gaat. Het lijkt een vicieuze cirkel.
- Haantjesgedrag of profileringsdrang is steeds aanwezig in de politiek, het hoort er bij. De politiek is een arena van conflicten.
- Het is een zeer competitief milieu, de druk is groot en er is zware concurrentie. Er zijn weinig jobs waar je je zo vaak moet verantwoorden als in de politiek. Elke twee à drie jaar moet je terug vanaf nul beginnen. Je moet je telkens opnieuw zowel intern (binnen de partij) als extern (bij de bevolking) bewijzen.

Een aantal vragen die je jezelf kan stellen en tips om de lokale politiek/politici beter te leren kennen:

- **Wie oefent de macht uit in je gemeente?** Wie heeft de touwtjes in handen? Soms is het antwoord op die vraag heel duidelijk (gemeenteraad en college), maar soms zit de macht wat meer verscholen (voorzitters, ambtenaren, enz.).
- **Hoe zitten de machtsverhoudingen in elkaar?**
De **gemeenteraad** en het **college** zijn twee aparte organen, ze spelen elk hun eigen rol. Dus wees je er van bewust naar wie je je richt. Ga er bijvoorbeeld niet vanuit dat als je een gemeenteraadslid van partij X hebt overtuigd van je mening, dat je daardoor ook de schepen van dezelfde

partij aan je kant hebt.

De verhouding tussen **oppositie** en **meerderheid**: elk speelt zijn eigen rol. Probeer bij voorkeur eerst als partner van het bestuur je verhaal te verkondigen. Onmiddellijk naar de oppositie stappen kan schadelijke gevolgen hebben! Het is alleszins aan te raden om goed na te denken voor je als bewonersgroep naar de oppositie stapt. Het hanteren van een “strijdlogica” is risicovol.

- **Ambtenaren** zijn een cruciale schakel bij de beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Leer hen kennen en richt je naar de ambtenaar die je nodig hebt. Via deze weg kan je ook zaken verwezenlijken, vaak op een zachtere manier.
- Leer je **politici** kennen, spreek ze regelmatig aan. Let er wel voor op dat je je eerst richt tot de bevoegde schepen. Ga niet onmiddellijk aankloppen bij de burgemeester. Op die manier toon je respect voor hun rol.
- Op het lokale niveau zijn heel wat spelers actief zoals OCMW, intercommunales, enz. Zij kunnen je helpen bij de opmaak van je dossier en kunnen een partner zijn in het verhaal. Zoek naar bondgenoten, zo maak je jouw vraag krachtiger. Heb oog voor je netwerk.
- Politici zijn altijd lid van een partij, de **lokale voorzitters** hebben veel macht. Het is zeker nuttig om hen aan te spreken. Zo kan een dossier ter sprake komen tijdens het partijbestuur.
- Zorg voor een **goed onderbouwd dossier**. Gebruik de juiste middelen en bepaal je strategie. Kies niet direct voor de frontale aanval, maar ga stap voor stap te werk.

Wat te doen na 14 oktober?

- Vóór de verkiezingen kan je politici uitspraken laten doen waar je ze na de verkiezingen mee confronteert. De weken na de verkiezingen zijn cruciaal, in deze periode worden de bestuursakkoorden geschreven. Afhankelijk van de coalitie kan zo'n **bestuursakkoord** een heel bepalend document zijn. Voor veel lokale besturen fungeert het akkoord als een soort bijbel waar niet meer van afgeweken wordt. . Zorg dus dat de gemaakte beloftes in dit document worden neergeschreven!
- Zorg voor goed tekstmateriaal waar je snel mee aan de slag kan. Bereid dit werk reeds vóór de verkiezingen voor zodat er snel kan worden gereageerd. Ga actief de **voorzitters** aanspreken en leg hen jouw voorstel voor.
- Vanaf januari 2014 zijn de gemeenten verplicht om te werken met de **nieuwe beleids- en beheerscyclus**. De gemeente bepaalt haar beleidslijnen voor de komende zes jaar. Naast het bestuursakkoord wordt dit een bepalend document waarin bij voorkeur een aantal van de projecten van lokale bewonersgroepen worden opgenomen. Ben je afwezig bij de opmaak van dit document, dan riskeer je de dans te ontspringen voor de komende zes jaar. Probeer er op zijn minst voor te zorgen dat de stem van de inwoners wordt gehoord bij de opmaak van het plan.

Hoe pak je als bewonersgroep het lobbywerk aan?

- De voorzitter van de bewonersgroep speelt een heel belangrijke rol, hij is als het ware de regisseur van het gebeuren.
- Zorg voor een heldere boodschap, een duidelijk en goed onderbouwd dossier en zoek bondgenoten.

Enkele tips voor het organiseren van een politiek debat:

- Werk met stellingen en probeer op die manier uitspraken uit te lokken.
- Focus op concreet engagement.
- Pols bij politici hoe zij ten opzichte van bewonersparticipatie staan. Vraag hen op welke manier er zij voor zouden zorgen dat inwoners structureel worden betrokken bij de voorbereiding, opmaak en uitvoering van het beleid?

Vraag van de deelnemers aan deze workshop:

Alls inwoner heb je weinig zicht op de beleids- en beheerscyclus waarmee de lokale besturen moeten werken. Vaak zijn er al veel stappen gezet vooraleer een plan boven water komt. Het zou interessant zijn om meer zicht te krijgen op deze grijze zone. Is er een mogelijkheid om een informatiesessie/vorming te organiseren voor bewoners? *Dit wordt verder opgevolgd door de Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen.*

Bijlage:

- presentatie "Gemeentepolitiek, het leven zoals het is"

Officiële voorstelling van de “Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen” en het memorandum

Zie bijlagen:

- presentatie “Oost-Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen”
- memorandum
- www.dorpsbelangen.be

MEDEWERKERS

Naam	Organisatie	Adres	Telefoon	Mailadres
Wim van Tatenhove	Zeeuwse Vereniging voor Kleine Kernen	Dorpsstraat 3a 4352 AA Gapinge	0032 118 596080	wmttn@zeelandnet.nl
Geert Marrin	Samenlevingsopbouw Vlaanderen	Vooruitgangstraat 323 bus 2 1030 Brussel	0474 66 33 78	geert.marrin@samenvlevingsopbouw.be
Annelien Colson	Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen	Moeie 16a 9900 Eeklo	09 376 71 05	annelien.colson@samenvlevingsopbouw.be
Luc Joos				luc.joos@samenvlevingsopbouw.be
Sofie Van Moortel				sofie.van.moortel@samenvlevingsopbouw.be

DEELNEMERS

Naam	Bewonersgroep/organisatie	Gemeente	Website
Patrick Creyf	DORP inZICHT Flora	Merelbeke	/
Luc David	Bewonersplatform Bottelare	Bottelare (Merelbeke)	/
Dirk Demeyere	Buurtcomité Drevensveld	Welle (Denderleeuw)	www.drevensveld.be
Santina Driesen	Provincie Oost-Vlaanderen (plattelandscoördinator)	/	www.oost-vlaanderen.be
Chris De Meerleer	Dorpsraad Heldergem	Heldergem (Haaltert)	heldergem.info
Ivan De Paepe	Bewonersplatform Lemberge	Lemberge (Merelbeke)	/
Chris De Ridder	Dorpsraad Baardegem	Baardegem (Aalst)	/
Lucas De Vocht	Bewonersplatform Zchakel	Zevergem (De Pinte)	/
Vicky De Wolf	Stad Aalst (kabinetsmedewerker)	Aalst	www.aalst.be
Wim Haesebyt	Toerisme Vlaamse Ardennen vzw		www.toerismevlaamseardennen.be
Paul Joos	Dorpsraad Baardegem	Baardegem (Aalst)	/
Filip Langouche	Bewonersplatform Schelderode	Schelderode (Merelbeke)	www.schelderode.org
Maarten Lippens	Bewonersplatform Oosteeklo	Oosteeklo (Assenede)	www.oosteeklo.com
William Minnaert	Dorpsraad Heldergem	Heldergem (Haaltert)	heldergem.info
Michiel Ouvry	Gemeente Merelbeke (contactambtenaar)	Merelbeke	www.merelbeke.be

Dirk Van Damme	Comité Vogelhoek	Melle	www.comite-vogelhoek.be
Yves Vander Haeghen	Bewonersplatform Melsen	Melsen (Merelbeke)	www.melsendorp.be
Roland Vereecke	Warandecomité	Wachtebeke	/
Bertrand Vrijens	Gemeente Merelbeke (schepen)	Merelbeke	www.merelbeke.be

Verontschuldigd

Naam	Bewonersgroep/organisatie	Gemeente	Website
Piet Blomme	Bewonerscomité Ringbaan	Adegem (Maldegem)	/
Daniël Cornelis	Bewonersplatform Oosteeklo	Oosteeklo (Assende)	www.oosteeklo.com
Leon Crommelinck	Bewonersplatform Schelderode	Schelderode (Merelbeke)	www.schelderode.org
Herman Decroo	Gemeente Brakel (burgemeester)	Brakel	www.brakel.be
André Denys	Provincie Oost-Vlaanderen (gouverneur)	/	www.oost-vlaanderen.be
Philip Derbaix	Bewonersplatform Munte Bruist	Munte (Merelbeke)	/
Marc Duym	Dorpsraad Eksaarde	Eksaarde (Lokeren)	/
Greet De Baets	Dorpsraad Lembeke	Lembeke (Kaprijke)	www.dorpsraadlembeke.be
Jozef Merckx	Buurtcomité Kleine Kouter	Lede	/
Peter Moreels	DORP inZICHT Flora	Flora (Merelbeke)	/
Patrick Poppe	Gemeente Zele (burgemeester)	Zele	www.zele.be/
Willem Rombaut	Gemeente De Pinte (gemeenteraadslid)	De Pinte	www.depinte.be
Stephaan Schelfaut	Dorpsraad Sinaai	Sinaai (Sint-Niklaas)	www.sinaaileeft.be
Bert Schenkels	Dorpsraad Nieuwkerken-Waas	Nieuwkerken-Waas (Sint-Niklaas)	www.nieuwkerken-waas.be
/	Schepencollege Sint-Laureins	Sint-Laureins	www.sint-laureins.be
Daniël Termont	Stad Gent (burgemeester)	Gent	www.gent.be
Etienne Van de Velde	Dorpsraad Lembeke	Lembeke (Kaprijke)	www.dorpsraadlembeke.be
Marc Van Hecke	Dorpsraad Lembeke	Lembeke (Kaprijke)	www.dorpsraadlembeke.be
Alexander Vercamer	Provincie Oost-Vlaandere (deputé)	/	www.oost-vlaanderen.be
Noël Vermeire	Bewonersplatform Beke	Beke (Waarschoot/Zomergem)	/

***Dank aan alle deelnemers en medewerkers voor hun bijdrage aan deze
leerrijke dag!***